

ustreženo najširšim vrstam pevk, in ni dvomiti, da posežejo naše pevke-diletantije rade po Volaričevem zvezku; saj so te pesmi lahko izvedljive, ni pa tudi dvomiti, da se jim prikupijo, ker so vse prijazne, nedolžna pomnožitev glasbe za domačo rabo.

Dr. Vladimir Foerster.

H. O. Vogrič. Kupleti za nižji glas s spremljevanjem glasovirja. Trst-Tolmin 1901, lastna založba. (1. Temu treba se privadit' . . . 2. Temu treba se odvadit' . . . 3. Ona pa mu osle kaže . . .) Cena 1 krona, z besedilom vred 1 K 20 h.

Ali naj res kritikuje glasbeni referent ta najnovejši muzikalni fabrikat? In to v listu, posvečenem »književnosti in prosveti«, kakoršen je »Lj. Zvon«?

Ne verjamem, da zahteva g. urednik kaj takega od mene, akoravno mi je izročil recenzni eksemplar v »presoj«.

V Berlinu so pred kratkim ustanovili »Überbrettel«. Upati je, da si za glasbeno umetnost tako vneto ljubljansko občinstvo kmalu sezida kak »Unterbrettel«, kjer bodo menda celo take neslane hipertrivialnosti s filistrskim navdušenjem sprejemali.

Na devetkratno zagotavljanje g. skladatelja: »Temu treba se privadit'« menda ni boljšega odgovora kakor refrain iz drugega kupleta: »Temu treba se odvadit'«. Da, zadnje besede si naj zapomni g. avtor — o, lucus a non lucendo! — prav dobro, že iz usmiljenja z nedolžnim papirjem, ki se ne more braniti proti takim naivnostim.

Cena tega umotvora je na vsak način premajhna. Kdor ima za take stvari denarja, spada brezdvomno med »zgornjih deset tisoč«. Tak človek pa tudi lahko več plača.

Dr. Gojmir Krek.

Upodabljajoča umetnost

Razstava akademije umetnosti v Peterburgu. Kakor vsako leto, tako se je tudi letos otvorila 4./17. novembra v akademiji umetnosti razstava konkurentov na imenovanje umetnika. Razstava napolnjuje skoro vse dvorane akademijske galerije. Število umotvorov je ogromno. Tu so slike dovršene, skice in študije. Zastopana so: slikarstvo, kiparstvo, gravura in arhitektura. V takozvani Apollonovi dvorani razstavljeni so umotvori učencev profesorja Rjepina, profesorja Mate (graveur) in kipi učencev profesorja Beklemiševa. V nasprotni, takozvani Rafaelovi dvorani pa se nahajajo slike učencev profesorjev: V. E. Makovskega (žanrist), Kiseljeva (pokrajnski slikar) in profesorja Kovalevskega (bataljist). V dalje sledečih dvorinah pa so razstavljenе študije, risbe, domača dela in arhitekturni oddelek. Vseh razstavljalcev konkurentov je letos 52, med katerimi pa jih je dobilo ime pravega umetnika le 35. Med temi so štirje odlikovani, da se pošljejo na državne stroške v inozemstvo na daljšo izobrazbo.

A. A. Muraško, bivši učenec profesorja Rjepina, razstavlja sliko »Pohoroni Koševogo« (pogreb načelnika zaporožcev). Dobil je za to sliko pravo umetnika in odlikovanje s stipendijem za inozemsko potovanje. Slika je ogromna, na prvi vtisk zelo efektna, toda semintja ji v malenkosti primanjkuje. Po kompoziciji malo preveč posnema svojega profesorja po sliki »Krestni hod« (pro-

cesija), ne izraža pravih originalnih tipov in je kolorit nekoliko preveč mrtev; toda vidi se, da je Muraško že pravi umetnik in da se ima le še semintja izpopolniti. Njegovega tekmeča lahko imenujemo M. F. Ivanova, kateri stopa v javnost s svojo prekrasno sliko »Otvjeta ždu« (odgovora čakam). Ta slika se odlikuje po izredno mehkem in toplem koloritu ter prijetno harmonično naslikani pokrajini, le roke in obraz deklice so nekako malo preveč leseno modelirani. Ako bi je to nekoliko ne kazilo, mogli bi jo imenovati najboljšo na razstavi. Po kompoziciji spominja nas na francoskega slikarja Bastien Leiansa; dovršena je skoro ravno na to temo, samo v popolno drugi kompoziciji. Predstavlja namreč mlado dvojico v ruski vasi ob plotu in v priprosti narodni noši. Čudno je to, da je bil imenovan le samo za umetnika, a ne odlikovan z inozemskim potovanjem, ker ta slika vendar dokazuje njegovo brezdvomno veliko sposobnost.

M. E. Vatutin, bivši učenec profesorja Makovskega, razstavlja sliko »Nevjesta«; zanjo je dobil pravo umetnika in bil odlikovan s štipendijo za inozemsko potovanje.

J. J. Andreoletti, učenec profesorja Beklemiševa, razstavlja poleg drugih malih tudi ogromni kip »Udačni lov«. Junaški ribič se vzpenja iz vode in drži kvišku za žrelo veliko ribo. Silno ekspresno izraža kipar ta prizor, in tudi vsaka malenkost dokazuje izborni talent mladega umetnika. Za ta umotvor je odlikovan z inozemskim potovanjem.

Vobče pa je kiparstvo na tej razstavi prav malo zastopano, in je to edini konkurent, kateri je letos dovršil akademijo po kiparstvu.

Tudi med temi, kateri niso bili odlikovani z inozemskim potovanjem, nahajajo se nekateri izvrstni razstavljalci. Učenec profesorja Kovalevskega B. A. Drobjazko je razstavil sliko »Preseljenci«. Po koloritu je to zelo harmonična in izvrstna tragedična kompozicija. Preseljence je zalotil v samotni puščavi vihar. Poginil jim je edini konj. Skrivajo se pod slamnato streho, kakršnih se najde pri prostih ruskih telegah (vozech).

Dva skoro si popolno enaka po koloritu sta F. B. Sičkov in J. S. Makušenko. Prvi razstavlja sliko »Pismo iz vojne«, a drugi »Nedelja v Malorusiji«. Zanimivi sta le po koloritu, a kompozicija je tako vsakdanja, da ne obrača nase posebne pozornosti.

Izmed najboljših učencev konkurentov profesorja Kiseljeva bi mogel opomniti B. K. Razvadovskega, kateri razstavlja poleg drugih tudi zanimivo sliko »Na Ukrajnč«.

Tu vidimo mnogo poetičnega čuvstva in smelih potez mladega umetnika pokrajinskega slikarstva.

Izmed učencev profesorja Mate je najboljši N. N. Gerardov, ki razstavlja mnogo izvrstnih gravur.

Po arhitekturi pa je bil odlikovan z inozemskim potovanjem G. A. Kosjakov za projekt »Gostilnice-Sanatorije« na jugu.

Poleg zgoraj imenovanih pa so dobili pravo umetnika še sledeči: Bobrovski, Petrusjevič, Čuprinenko, Floru, Antokolski in Laiba, bivši učenci iz atelieja profesorja Rjepina. Kruger, Tranšel iz atelieja Makovskega; Blonskaja, Makušenko, Svetlicki in Sičkov zo iz atelieja Kovalevskega. Astafjeva, Bjelij, Root, Sokolov, Fedorovič in Judin so iz atelieja Kiseljeva. Iz atelieja Mate je Ostrumova, po arhitekturi pa

Amljon, Greinert, Gorlenski, Kljašev, Postels, Podberezski in Jakovljev . . .

Vobče pa je zbirka študij in kompozicij bolj zanimiva nego galerija slik. Po kompoziciji se letos posebno odlikuje in je bogato zastopana. Med vsemi pa se najbolj odlikujejo dela učencev profesorjev Rjepina in Makovskega.

Letos napravlja konkurentna razstava vobče slabši vtisk nego navadno, vendar moramo priznati, da je v posameznem zelo zanimiva, in da napreduje ruska umetnost z vso silo, ki jo vidimo le pri najbolj kulturnih narodih. Meseca decembra mislijo otvoriti v akademiji umetnosti razstavo risb, perorisov, akvarel v sepiji. V začetku januarja je bila v akademiji umetnosti razstava »Mir iskustva«. Na tej razstavi je videla publika izvrstne umotvore nedavno umrlega znamenitega pokrajinskega slikarja J. Levitana. Meseca februarja pa se je otvorila, kakor vsako leto, v akademiji umetnosti spomladanska razstava.

V prostorih muzeja imperatorskega društva za izpodbujo umetnosti se namerava otvoriti meseca decembra mednarodna razstava, ki bo deloma premeščena iz svetovne razstave pariške. Za to sledé razstava francoskih umetnikov, dalje razstava »peredvižnikov« in za to razstava »damskega umetniškega kružka«, s katero se misli v teh prostorih zaključiti letošnja umetniško-razstavna sezona.

V imperatorski akademiji nauk se je otvorila meseca februarja vsakoletna razstava »društva peterburških umetnikov«, ki se bo povodom desetletnice društva imenovala jubilejna razstava. V novem pasažu pa se otvori letos enkrat razstava ruskih akvarelistov. O teh razstavah vam sporočim prihodnjič.

Peter Žmitek, slikar v Peterburgu.



»Česká Revue«. Ročnik IV. Št. 1—5. Izdaje klub svobodomiselne narodne stranke. Redaktor: dr. Vladimír Škarda. Izdajatelj: E. Beaufort. Ta revija, ki izhaja kot mesečnik in obsega po 8 pól »Zvonove« oblike, se lahko meri z najuglednejšimi evropskimi revijami sploh. Sotrudniki so najodličnejši češki pisatelji in politiki. »Česká Revue« se ne peča samo s češkimi razmerami, ampak se ozira seveda tudi po svetu, v prvi vrsti po slovanskem svetu. Redno ima tudi poročila o naši književnosti. Referenta za slovenske reči sta, kakor razvidimo iz revije same, gg. dr. Jožef Karásek in pa dr. B. Prusík. V 2. in 3. zvezku je prevedel dr. Prusík Meškovo črtico: »Srakoperova hruška«. V 3. zvezku pa je isti pisatelj objavil simpatično pisan članek o Prešernu in njegovem jubileju. Dodani so prevodi treh Prešernovih pesmi (»Nezakonske matere«, en sonet in ena gazela). V 4. in 5. zvezku je zopet članek o Prešernu. Ta članek je napisal dobri poznavatelj naše literature, g. dr. Josef Karásek. Pisatelj primerja Prešerna s Čelakovskim in z lužiško-srbskim pesnikom Andrejem Zejlerjem. Ves članek priča, da je dr. Karásek dobro proučil vso literaturo o Prešernu, kolikor je dosedaj sploh imamo. Na str. 400. pravi: »Narod, iz čigar srede je izišel Prešeren in največji filolog Miklošič, ki ga evropska znanost še niti oceniti ni mogla, ima pravico, zahte-